

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เกษรา กำภูมิประเสริฐ. (2529). ผลของการเล่นสมมติที่มีต่อมโนทัศน์ทางการอนุรักษ์ด้านความยาว ด้านมวลสาร และด้านปริมาณของของเหลว. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขจิตพรรณ ทองคำ. (2536). การเล่นบทบาทสมมติโดยเด็กมีส่วนร่วมในการจัดสื่อการเล่นที่มีผลต่อการคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

จงกล นันทพล. (2535). การสังเกตพฤติกรรมการช่วยเหลือจากการเล่นแบบสมมติในศูนย์บ้านของเด็กก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2530). ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์. (2536). พัฒนาการทางพุทธิปัญญา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันเพ็ญ ปุฒพัฒน์. (2539). การเล่นสมมติแบบกึ่งที่แนะที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สินีนารถ นรินทร์สรศักดิ์. (2539). การศึกษาการเล่นของเด็กในกรุงเทพมหานครระหว่าง พ.ศ. 2485-2538. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารยา ฤทธิ์ฤทัย. (2539). ผลของการพัฒนาการเล่นสมมติที่มีต่อความสามารถในการใช้วัตถุในจินตนาการของเด็กอายุ 2 ถึง 3 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

- American Psychological Association. (1974). Standards for educational & psychological tests (rev. ed.). Washington, DC: Author.
- Bach, G. S. (1945). Young children's play fantasies. Psychological Monographs, 59, No. 2.
- Bretherton I., O'Connell, B., Shore, C., & Bates, E. (1984). The effect of contextual variation on symbolic play: Development from 20 to 28 months. In I. Bretherton (Ed.), Symbolic play: The development of social understanding (pp. 271-298). San Diego, CA: Academic Press.
- Buhler, K. (1930). The imagination of the child at play. New York: Brace & Co..
- Bullock, M. (1984). Preschoolers' understanding of causal connections. British Journal of Developmental Psychology, 2, 139-148.
- Bullock, M. (1985). Causal reasoning and developmental change over the preschool years. Human Development, 28, 169-191.
- Bullock, M., & Gelman, R. (1979). Preschool children's assumptions about cause and effect: Temporal ordering. Child Development, 50, 89-96.
- Corrigan, R., & Denton, P. (1996). Causal understanding as a developmental primitive. Developmental Review, 16, 162-202.
- Das Gupta, P., & Bryant, P. (1989). Young children's causal inferences. Child Development, 60, 1138-1146.
- Dunn, J., & Dale, N. (1984). I a daddy: 2-year-olds collaboration in joint pretend with sibling and with mother. In I. Bretherton (Ed.), Symbolic play: The development of social understanding (pp. 3-41). San Diego, CA: Academic Press.

- Dunn, J., & Wooding, C. (1977). Play in the home and its implications for learning. London: Heineman.
- Elder, J. L., & Pederson, D. R. (1978). Preschool children's use of objects in symbolic play. Child Development, 48, 500-504.
- Erikson, E. H. (1959). Identity and the life cycle. Psychological Issues, 1, 1-165.
- Fein, G. G. (1979). Play and the acquisition of symbols. In L. Katz (Ed.), Current topics in early childhood education. Norwood, NJ: Ablex.
- Fein, G. G. (1981). Pretend play: An integrative review. Child Development, 52, 1095-1118.
- Fein, G. G., & Apfel, N. (1979). The development of play: style, structure and situation. Genetic Psychology Monographs, 99, 231-250.
- Fenson, L. (1984). Developmental trends for action and speech in pretend play. In I. Bretherton (Ed.), Symbolic play: The development of social understanding (pp. 249-270). San Diego, CA: Academic Press.
- Fenson, L., Kagan, J., Kearsley, R. B., & Zelazo, P. R. (1976). The developmental progression of manipulative play in the first two years. Child Development, 47, 232-236.
- Fenson, L., & Ramsay, D. (1981). Effects of modeling actions on the play of twelve-, fifteen-, and nineteen-month-old children. Child Development, 52, 1028-1036.
- Fiese, B. H. (1990). Playful relationships: A contextual analysis of mother-child interaction and symbolic play. Child Development, 61, 1648-1656.
- Flavell, J. H., Flavell, E. R., & Green, F. L. (1983). Development of appearance-reality distinction. Cognitive Psychology, 15, 95-120.

- Flavell, J. H., Miller, P. H., & Miller, S. A. (1993). Cognitive development (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Frost, J. L., & Klein, B. L. (1979). Children's play and playgrounds. Boston: Allyn & Bacon.
- Gabriel, J. (1969). Children growing up. New York: American Elsevier Publishing.
- Garvey, C. (1977). Play. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Gelman, R., Bullock, M., & Meck, M. E. (1980). Preschoolers' understanding of simple object transformations. Child Development, 51, 691-699.
- Glass, V. G., & Hopkins, D. K. (1984). Statistical methods in education and psychology. New Jersey: Prentice-Hall.
- Goldstein, J. H. (1994). Toys play and child development. New York: Cambridge University Press.
- Harris, P. L. (1994). Understanding pretence. In C. Lewis & P. Mitchell (Eds.), Origins of an understanding of mind (pp. 235-260). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Harris, P. L., & Kavanaugh, R. D. (1993). Young children's understanding of pretense. Monographs of the Society for Research in Child Development, 58 (1, Serial No. 231).
- Harris, P. L., Kavanaugh, R. D., & Meredith, M. C. (1994). Young children's comprehension of pretend episodes: The integration of successive actions. Child Development, 65, 16-30.
- Hurlock, E. B. (1950). Child development. New York: McGraw-Hill Book.
- Inhelder, B. (1971). The sensory-motor origins of knowledge. In D. Walcher & D. L. Peters (Eds.), Early childhood: The development of self-regulatory mechanisms. New York: Academic Press.

- Jackowitz, E. R., & Watson, M. W. (1980). The development of object transformations in early pretend play. Developmental Psychology, 16, 543-549.
- Leslie, A. M. (1988). The necessity of illusion: Perception and thought in infancy. In L. Weiskrantz (Ed.), Thought without language (pp. 185-210). Oxford: Oxford University Press
- Lezine, I. (1973). The transition from sensorimotor to earliest symbolic function in early development. In J. I. Nurnberger (Ed.), Biological and environmental determinants of early development. Baltimore: Williams & Wilkins.
- Lowe, M. (1975). Trends in the development of representational play in infants from one to three years - an observational study. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 16, 33-47.
- Marshall, H. R. (1961). Relations between home experiences and children's use of language in play interaction with peers Psychological Monographs, 75 (5, Whole No. 509).
- Marshall, H. R., & Doshi, R. (1965). Aspects of experience revealed through doll play of preschool children. Journal of Psychology, 61, 47-57.
- Medelson, R., & Shultz, T. R. (1976). Covariation and temporal contiguity as principles of causal inference in young children. Journal of Experimental Child Psychology, 22, 408-412.
- Miller, P., & Garvey, C. (1984). Mother-baby role play: Its origins in social support. In I. Bretherton (Ed.), Symbolic play: The development of social understanding (pp. 101-130). San Diego, CA: Academic Press.
- Nicolich, L. M. (1977). Beyond sensorimotor intelligence: Assessment of symbolic maturity through analysis of pretend play. Merrill-Palmer Quarterly, 23, 89-99.

- Nicolich, L. M. (1981). Toward symbolic functioning: Structure of early pretend games and potential parallels with language. Child Development, 52, 785-797.
- O'Connell, B., & Bretherton, I. (1984). Toddler's play, alone and with mother: The role of maternal guidance. In I. Bretherton (Ed.), Symbolic play: The development of social understanding (pp. 337-368). San Diego, CA: Academic Press.
- Piaget, J. (1962). Play, dreams, and imitation in childhood. New York: W. W. Norton.
- Reynolds, P. (1976). Play, language, and human evolution. In Bruner, Jolly, & Sylva (Eds.), Play: its role in development and evolution. New York: Penguin.
- Rubin, K. H. (1976). The relationships of social play preference to role taking skills in preschool children. Psychological Reports, 39, 823-826.
- Rubin, K. H., & Maioni, T. L. (1975). Play preference and its relation to egocentrism, popularity, and classification skills in preschool. Merrill-Palmer Quarterly, 21, 171-179.
- Sedlak, A. J., & Kurtz, S. T. (1981). A review of children's use of causal inference principles. Child Development, 52, 759-784.
- Shultz, T. R., Fisher, G. W., Pratt, C. C., & Rulf, S. (1986). Selection of causal rules. Child Development, 57, 143-152.
- Siegler, R. S. (1975). Defining the locus of developmental differences in children's causal reasoning. Journal of Experimental Child Psychology, 20, 512-525.
- Siegler, R. S. (1986). Children's thinking. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Siegler, R. S., & Liebert, R. M. (1974). Effects of contiguity, regularity, and age on children's causal inferences. Developmental Psychology, 10, 574-579.
- Sinclair, H. (1970). The transition from sensory-motor behavior to symbolic activity. Interchange, 1, 119-126.

- Singer, J. L. (1973). The child's world of make-believe: Experimental studies of imaginative play. New York: Academic Press.
- Singer, J. L. (1979). Affect and imagination in play and fantasy. In C. Izard (Ed.), Emotions in personality and psychopathology. New York: Plenum.
- Singer, D. G., & Revenson, T. A. (1978). A Piaget primer: How a child thinks. New York: The New American Library.
- Slade, A. (1987). A longitudinal study of maternal involvement and symbolic play during the toddler period. Child Development, 58, 367-375.
- Sophian, C., & Huber, A. (1984). Early developments in children's causal judgments. Child Development, 55, 512-526.
- Stern, W. (1924). Psychology of early childhood. New York: Holt.
- Walker-Andrews, A., & Harris, P. L. (1993). Young children's comprehension of pretend causal sequences. Developmental Psychology, 29, 915-921.
- Watson, M. W., & Fischer, K. W. (1977). A developmental sequence of agent use in late infancy. Child Development, 48, 828-836.
- White, P. A. (1988). Causal processing: Origins and development. Psychological Bulletin, 104, 36-52.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

สูตรที่ใช้

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^n X &= \text{ผลรวมของคะแนนทุกจำนวน} \\ n &= \text{จำนวนผู้รับการทดสอบ} \end{aligned}$$

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สูตรที่ใช้

$$SD = \sqrt{\frac{\sum x_i^2}{n-1} - \bar{X}^2}$$

เมื่อ

$$\begin{aligned} \sum x_i^2 &= \text{ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน} \\ n &= \text{จำนวนผู้รับการทดสอบ} \end{aligned}$$

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางรูปแบบประสม (3 x 2 Analysis of Variance
(Mixed Design))

สูตรที่ใช้

SV	df	SS	MS	F
Total	$abn - 1$	$\sum_i^n \sum_j^a \sum_k^b y_{ijk}^2 - C$		
Between S	$an - 1$	$\frac{\sum_i^n \sum_j^a T_{ij}^2}{b} - C$		
A	$a - 1$	$\frac{\sum_j^a T_{.j}^2}{nb} - C$	$\frac{SS_A}{a-1}$	$\frac{MS_A}{MS_{S/A}}$
S/A	$a(n - 1)$	$SS_{B.S} - SS_A$	$\frac{SS_{S/A}}{a(n-1)}$	
Within S	$an(b - 1)$	$SS_{tot} - SS_{B.S}$		
B	$b - 1$	$\frac{\sum_k^b T_{.k}^2}{na} - C$	$\frac{SS_B}{b-1}$	$\frac{MS_B}{MS_{SB/A}}$
AB	$(a - 1)(b - 1)$	$\frac{\sum_j^a \sum_k^b T_{.jk}^2}{n} - C - SS_A - SS_B$	$\frac{SS_{AB}}{(a-1)(b-1)}$	$\frac{MS_{AB}}{MS_{SB/A}}$
SB/A	$a(n - 1)(b - 1)$	$SS_{W.S} - SS_B - SS_{AB}$	$\frac{SS_{SB/A}}{a(n-1)(b-1)}$	

เมื่อ A = ตัวแปรอายุของกลุ่มตัวอย่าง

B = ตัวแปรประเภทของสถานการณัสมมติ

n = จำนวนเด็กที่เข้ารับการทดสอบในแต่ละกลุ่มอายุ

a = จำนวนของกลุ่มอายุ (กลุ่มอายุ 3 ปี 4 ปี และ 5 ปี)

b = จำนวนประเภทของสถานการณัสมมติ (สถานการณัสมมติแบบไม่ซับซ้อน และสถานการณัสมมติแบบซับซ้อน)

C = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

4. การทดสอบรายคู่แบบ Turkey (Turkey's (HSD) Test) (Glass & Hopkins, 1984)

สูตรที่ใช้

$$HSD_{\alpha} = (q_{(1-\alpha), v_e, j}) \sqrt{\frac{MS_e}{n}}$$

โดย

$(q_{(1-\alpha), v_e, j})$ = Critical Values of the Studentized Range Statistic

MS_e = Mean Square Error

n = จำนวนผู้รับการทดสอบในแต่ละกลุ่มอายุ

ภาคผนวก ข

อุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นสมมติ

1. สถานการณ์สมมติเรื่อง ป้อนข้าวตุ๊กตาหมี

อุปกรณ์หลักคือ จานของเล่น 2 ใบ

อุปกรณ์ประกอบคือ ตุ๊กตาหมี 1 ตัว ช้อนของเล่น 2 คัน หม้อข้าวของเล่น 1 ใบ และทัพพีของเล่น 1 อัน

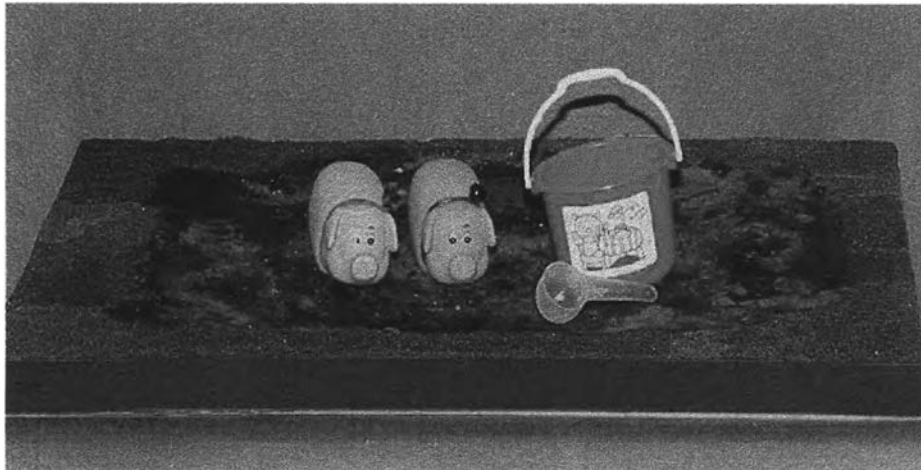
2. สถานการณ์สมมติเรื่อง อาบน้ำให้สุนัข

อุปกรณ์หลักคือ ตุ๊กตาสุนัข 2 ตัว

อุปกรณ์ประกอบคือ อ่างอาบน้ำของเล่น 1 ใบ และผ้าขนหนู 1 ผืน

3. สถานการณ์สมมติเรื่อง หมูเล่นโคลน

อุปกรณ์หลักคือ หมูพลาสติก 2 ตัว

อุปกรณ์ประกอบคือ โคลนจำลอง และถังน้ำและชั้นของเล่น 1 ชุด

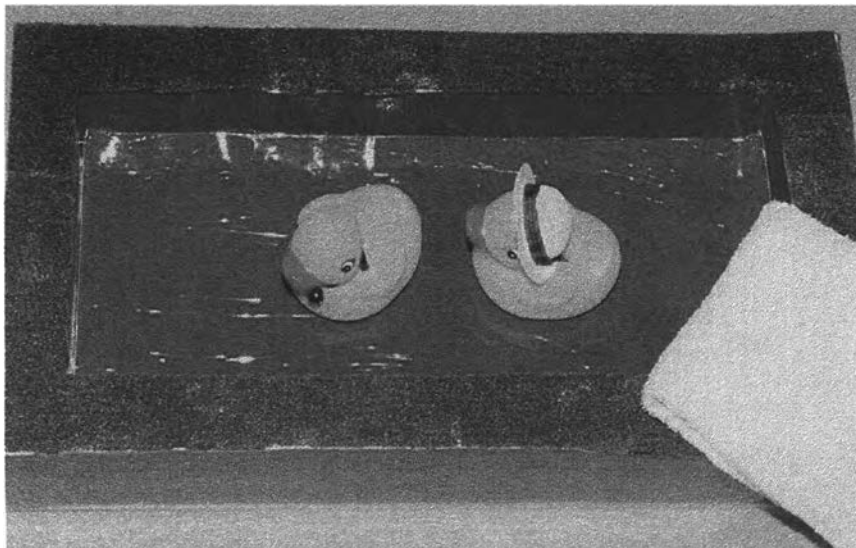
4. สถานการณ์สมมติเรื่อง ตุ๊กตาทมิที่มนม

อุปกรณ์หลักคือ แก้วน้ำของเล่น 2 ใบ

อุปกรณ์ประกอบคือ ตุ๊กตาทมิ 1 ตัว และเหยือกนมของเล่น 1 เหยือก

5. สถานการณ์สมมติเรื่อง เปิดเล่นน้ำ

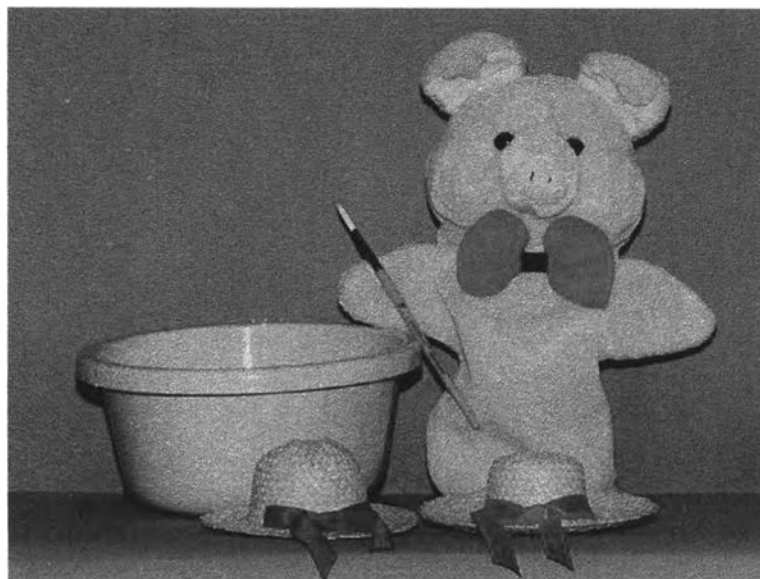

อุปกรณ์หลักคือ เปิดพลาสติก 2 ตัว

อุปกรณ์ประกอบคือ สระน้ำจำลอง และผ้าขนหนู 1 ผืน

6. สถานการณ์สมมติเรื่อง ลูกหมูระบายสี

อุปกรณ์หลักคือ หมวกของเล่น 2 ใบ

อุปกรณ์ประกอบคือ หุ่นมือตุ๊กตาหมู 1 ตัว พู่กันระบายสี 1 อัน และอ่างน้ำพลาสติก 1 ใบ

ภาคผนวก ค

แผ่นคู่มือการบันทึกคำตอบ

สมุดการทดสอบแบบที่ 1

แบบไม่ซับซ้อน 1,2,3 (ชุด A) / แบบซับซ้อน 4,5,6 (ชุด B)

ให้เขียน 1 หรือ 0 ในวงเล็บ

การเลือกของเพื่อเล่นสมมติ คำตอบ

1. (ชื่อเด็กนักเรียน)

(ไม่ซับซ้อน)	1.	[ ]	[ ]	.....
	2.	[ ]	[ ]	.....
	3.	[ ]	[ ]	.....
(ซับซ้อน)	4.	[ ]	[ ]	.....
	5.	[ ]	[ ]	.....
	6.	[ ]	[ ]	.....

คะแนนไม่ซับซ้อน

.....

คะแนนซับซ้อน

.....

2. (ชื่อเด็กนักเรียน)

(ไม่ซับซ้อน)	1.	[ ]	[ ]	.....
	2.	[ ]	[ ]	.....
	3.	[ ]	[ ]	.....
(ซับซ้อน)	4.	[ ]	[ ]	.....
	5.	[ ]	[ ]	.....
	6.	[ ]	[ ]	.....

คะแนนไม่ซับซ้อน

.....

คะแนนซับซ้อน

.....

Remark

ไม่ซับซ้อน (ก่อน)

ซับซ้อน (หลัง)

1. บิอนข้าวตุ๊กตาดานี
2. อานน้ำให้สุนัข
3. ระบุเส้นโคลน

4. ตุ๊กตาดานีตีกลม
5. เปิดเลนน้ำ
6. ลูกหมูระบายสี

สมดุผลการทดสอบแบบที่ 2
แบบไม่ซับซ้อน 4,5,6 (ชุด B) / แบบซับซ้อน 1,2,3 (ชุด A)

ให้เขียน 1 หรือ 0 ในวงเล็บ
การเลือกของเพื่อเล่นสมมติ คำตอบ

1. (ชื่อเด็กนักเรียน)

(ไม่ซับซ้อน)	4. [ ]	[ ]	.....
	5. [ ]	[ ]	.....
	6. [ ]	[ ]	.....
(ซับซ้อน)	1. [ ]	[ ]	.....
	2. [ ]	[ ]	.....
	3. [ ]	[ ]	.....

คะแนนไม่ซับซ้อน

.....

คะแนนซับซ้อน

.....

2. (ชื่อเด็กนักเรียน)

(ไม่ซับซ้อน)	4. [ ]	[ ]	.....
	5. [ ]	[ ]	.....
	6. [ ]	[ ]	.....
(ซับซ้อน)	1. [ ]	[ ]	.....
	2. [ ]	[ ]	.....
	3. [ ]	[ ]	.....

คะแนนไม่ซับซ้อน

.....

คะแนนซับซ้อน

.....

Remark

ไม่ซับซ้อน (ก่อน)

ซับซ้อน (หลัง)

4. ดูกดาหมี่ต้มมม
5. เปิดเล่นน้ำ
6. ลูกหมูระบายสี

1. ป้อนข้าวดูกดาหมี่
2. อานน้ำให้สุนัข
3. หมูเล่นโคลน

สมุดผลการทดสอบแบบที่ 3
แบบซับซ้อน 1,2,3 (ชุด A) / แบบไม่ซับซ้อน 4,5,6 (ชุด B)

ให้เขียน 1 หรือ 0 ในวงเล็บ
การเลือกของเพื่อเล่นสมมติ คำตอบ

1. (ชื่อเด็กนักเรียน)

(ซับซ้อน)	1. [ ]	[ ]	.....
	2. [ ]	[ ]	.....
	3. [ ]	[ ]	.....
(ไม่ซับซ้อน)	4. [ ]	[ ]	.....
	5. [ ]	[ ]	.....
	6. [ ]	[ ]	.....

คะแนนซับซ้อน

.....

คะแนนไม่ซับซ้อน

.....

2. (ชื่อเด็กนักเรียน)

(ซับซ้อน)	1. [ ]	[ ]	.....
	2. [ ]	[ ]	.....
	3. [ ]	[ ]	.....
(ไม่ซับซ้อน)	4. [ ]	[ ]	.....
	5. [ ]	[ ]	.....
	6. [ ]	[ ]	.....

คะแนนซับซ้อน

.....

คะแนนไม่ซับซ้อน

.....

Remark

ซับซ้อน (ก่อน)

ไม่ซับซ้อน (หลัง)

1. ป้อนข้าวตุ๊กตาคานธี
2. อานน้ำให้สุนัข
3. หมูเล่นโคลน

4. ตุ๊กตาคานธีดื่มนม
5. เปิดเล่นน้ำ
6. ลูกหมูระบายสี

สมดุผลการทดสอบแบบที่ 4
แบบซับซ้อน 4,5,6 (ชุด B) / แบบไม่ซับซ้อน 1,2,3 (ชุด A)

ให้เขียน 1 หรือ 0 ในวงเล็บ
การเลือกของเพื่อเล่นสมมติ คำตอบ

1. (ชื่อเด็กนักเรียน)

(ซับซ้อน)	4.	[ ]	[ ]	
	5.	[ ]	[ ]	
	6.	[ ]	[ ]	
(ไม่ซับซ้อน)	1.	[ ]	[ ]	
	2.	[ ]	[ ]	
	3.	[ ]	[ ]	

คะแนนซับซ้อน

.....

คะแนนไม่ซับซ้อน

.....

2. (ชื่อเด็กนักเรียน)

(ซับซ้อน)	4.	[ ]	[ ]	
	5.	[ ]	[ ]	
	6.	[ ]	[ ]	
(ไม่ซับซ้อน)	1.	[ ]	[ ]	
	2.	[ ]	[ ]	
	3.	[ ]	[ ]	

คะแนนซับซ้อน

.....

คะแนนไม่ซับซ้อน

.....

Remark	ซับซ้อน (ก่อน)	ไม่ซับซ้อน (หลัง)
	4. ดูกดานมีคิมม	1. ป้อนข้าวตูกดานมี
	5. เปิดเลนน้ำ	2. อานน้ำให้สุนัข
	6. จุกมูระบายสี	3. หมูเล่นโคลน

ภาคผนวก ง

หนังสือขออนุญาตทำการศึกษากับผู้ปกครอง (Consent Form)

วันที่ .....

เรียน : ท่านผู้ปกครอง (ชื่อเด็กนักเรียน)

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาว นพพร มากทรัพย์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยา พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบความเข้าใจลำดับของเหตุและผลในการเล่นสมมติในเด็กวัย 3 - 5 ปี” โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งนี้ดิฉันได้รับความร่วมมือจากทางโรงเรียนอนุบาลมลิวัลย์อนุญาตให้ทดสอบนักเรียนของโรงเรียนเพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการวิจัย โดยมีนักเรียนที่เข้าร่วมการทดสอบจำนวน 96 คน และ (ชื่อเด็กนักเรียน) เป็นหนึ่งในผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมการทดสอบ ดิฉันจึงเรียนมาเพื่อขอให้ท่านผู้ปกครองได้โปรดอนุญาตให้เด็กของท่านได้เข้าร่วมการทดสอบในครั้งนี้

การทดสอบครั้งนี้จะใช้เวลาไม่เกิน 10 นาที โดยจัดขึ้นในช่วงพักเพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนของเด็ก ดิฉันขอรับรองว่าของเล่นที่ใช้ในการทดสอบไม่มีอันตรายต่อเด็ก และคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบจะไม่ถูกนำไปเปิดเผยต่อสาธารณชน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
นางสาวนพพร มากทรัพย์

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการ
รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

- ยินดีให้เข้าร่วมการทดสอบ
 ไม่ยินดีให้เข้าร่วมการทดสอบ

ลงชื่อ .....

(ผู้ปกครอง)

วันที่ .....

ภาคผนวก จ

เนื้อเรื่องในสถานการณ์สมมติ

สถานการณ์สมมติแบบไม่ซับซ้อนสุด A (Simple A)

สถานการณ์ที่ 1, 2, 3

สถานการณ์ที่ 1 เรื่องป้อนข้าวตุ๊กตาดามมี่

ผู้วิจัยหยิบตุ๊กตาดามมี่ขึ้นมา แล้วพูดว่า “ก่อนที่จะเริ่มเล่นเกม เรามาตั้งชื่อตุ๊กตาดามมี่ตัวนี้กันนะ น้อง X อยากให้ตุ๊กตาดามมี่ตัวนี้ชื่อว่าอะไรคะ”

ผู้วิจัยวางตุ๊กตาดามมี่ (สมมติชื่อ ตู๊ด๊ะ) ไว้บนโต๊ะแล้วหยิบจาน 2 ใบวางบนโต๊ะตรงหน้าเด็กแล้วพูดว่า “ตอนนี้ได้เวลากินข้าวแล้ว พี่จะตักข้าวใส่จานให้ตู๊ด๊ะนะ”

ผู้วิจัยทำท่าตักข้าวใส่จาน 1 ใบแล้วพูดว่า “พี่ตักข้าวใส่จานแล้ว น้อง X ช่วยป้อนข้าวให้ตู๊ด๊ะหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกจานใบที่สมมติว่ามีข้าวอยู่ เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกป้อนข้าวให้ตู๊ด๊ะจากจานใบนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับอีก 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าจานซึ่งเป็นเป้าหมายมีข้าวอยู่

สถานการณ์ที่ 2 เรื่องอาบน้ำให้สุนัข

ผู้วิจัยหยิบตุ๊กตาสุนัขขึ้นมา 1 คู่ ผู้วิจัยวางตุ๊กตาสุนัขไว้บนโต๊ะด้านหน้าเด็ก แล้วหยิบอ่างอาบน้ำขึ้นมาแล้ววางไว้บนโต๊ะ และพูดว่า “ตอนนี้ได้เวลาอาบน้ำให้เจ้าหมาน้อยแล้ว”

ผู้วิจัยทำท่าอาบน้ำให้ตุ๊กตาสุนัข 1 ตัว แล้ววางตุ๊กตาสุนัขตัวนั้นไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยหยิบผ้าขนหนูส่งให้เด็กแล้วพูดว่า “น้อง X ช่วยเช็ดตัวให้เจ้าหมาน้อยหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกตุ๊กตาสุนัขตัวที่สมมติว่าเปียกน้ำ เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกเช็ดตัวให้เจ้าหมาน้อยตัวนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าตุ๊กตาสุนัขซึ่งเป็นเป้าหมายเปียกน้ำอยู่

สถานการณ์ที่ 3 เรื่องหมูเล่นโคลน

ผู้วิจัยหยิบสนามหญ้าที่มีโคลนจำลองวางไว้บนโต๊ะและหยิบหมูขึ้นมา 2 ตัว วางไว้บนโต๊ะตรงหน้าเด็ก

ผู้วิจัยหยิบหมูขึ้นมา 1 ตัวแล้วทำท่ากลิ้งหมูไปมาในโคลนและพูดว่า “หมูตัวนี้ชอบเล่นโคลนมาก” เสร็จแล้วผู้วิจัยวางหมูตัวนี้ไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยหยิบถังน้ำและขันส่งให้เด็กและพูดว่า “น้อง X ช่วยล้างตัวทำความสะอาดให้หมูหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกหมูตัวที่สมมติว่าเป็นโคลนเด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกล้างตัวทำความสะอาดให้หมูตัวนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าหมูซึ่งเป็นเป้าหมายนั้นสกปรกอยู่

สถานการณ์สมมติแบบไม่ซับซ้อนชุด B (Simple B)

สถานการณ์ที่ 4, 5, 6

สถานการณ์ที่ 4 เรื่องตุ๊กตาดามมี่ตีมนม

ผู้วิจัยหยิบตุ๊กตาดามมี่ขึ้นมาแล้วพูดว่า “ก่อนที่จะเริ่มเล่นเกม เรามาตั้งชื่อตุ๊กตาดามมี่ตัวนี้กันนะ น้อง X อยากให้ตุ๊กตาดามมี่ตัวนี้ชื่อว่าอะไรคะ”

ผู้วิจัยวางตุ๊กตาดามมี่ (สมมติชื่อ ตู๊ดี้) ไว้บนโต๊ะแล้วหยิบแก้วน้ำ 2 ใบวางบนโต๊ะตรงหน้าเด็ก และพูดว่า “ตอนนี้ได้เวลาตีมนมแล้ว พี่จะเทนมใส่แก้วให้ตู๊ดี้”

ผู้วิจัยทำท่าเทนมใส่แก้ว 1 ใบแล้วพูดว่า “พี่เทนมใส่แก้วแล้ว น้อง X ช่วยป้อนนมให้ตู๊ดี้หน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกแก้วใบที่สมมติว่ามีนม เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกป้อนนมให้ตู๊ดี้จากแก้วนมใบนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าแก้วซึ่งเป็นเป้าหมายมีนมอยู่

สถานการณ์ที่ 5 เรื่องเปิดเล่นน้ำ

ผู้วิจัยหยิบสระว่ายน้ำจำลองวางไว้บนโต๊ะและหยิบเปิดขึ้นมา 2 ตัว วางไว้บนโต๊ะตรงหน้าเด็ก

ผู้วิจัยหยิบเปิดขึ้นมา 1 ตัวและทำท่าทำให้เปิดว่ายน้ำในสระและพูดว่า “ลูกเปิดตัวนี้ชอบมาว่ายน้ำเล่นในสระ” เสร็จแล้วผู้วิจัยวางเปิดตัวนี้ไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยหยิบผ้าขนหนูส่งให้เด็กและพูดว่า “น้อง X ช่วยเช็ดตัวให้เปิดหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกเปิดตัวที่สมมติว่าเปียก เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกเช็ดตัวให้เปิดตัวนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าเปิดซึ่งเป็นเป้าหมายเปียกน้ำอยู่

สถานการณ์ที่ 6 เรื่องลูกหมูระบายสี

ผู้วิจัยหยิบหมวกขึ้นมา 2 ใบวางไว้บนโต๊ะตรงหน้าเด็กและพูดว่า “หมวก 2 ใบนี้ แม่หมูซื้อมาใหม่เพื่อใส่ไปเที่ยวทะเล” ผู้วิจัยสวมหมวกตุ๊กตาดามมี่ซึ่งถือคู่กันไว้ในมือและพูดว่า “ลูกหมูจอมซนตัวนี้ชอบแอบระบายสีสิ่งของต่างๆเล่น พอลูกหมูเห็นหมวกของแม่หมู ลูกหมูก็เอาคู่กันละเลงสีลงบนหมวกทันที” ผู้วิจัยพูดพร้อมกับทำท่าให้หมวกตุ๊กตาดามมี่ละเลงสีบนหมวก 1 ใบ

ผู้วิจัยหยิบอ่างน้ำขึ้นมาและพูดว่า “น้อง X ช่วยเอาหมวกไปล้างสีออกในอ่างน้ำให้แม่หมูหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกหมวกใบที่สมมติว่าเลอะสี เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกล้างหมวกใบนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าหมวกซึ่งเป็นเป้าหมายนั้นเลอะสี

สถานการณ์สมมติแบบซับซ้อนชุด A (Complex A)

สถานการณ์ที่ 1, 2, 3

สถานการณ์ที่ 1 เรื่องป้อนข้าวตุ๊กตาดามิ

ผู้วิจัยหยิบตุ๊กตาดามิขึ้นมา แล้วพูดว่า “ก่อนที่จะเริ่มเล่นเกม เรามาตั้งชื่อตุ๊กตาดามิดูกันนะ น้อง X อยากให้ตุ๊กตาดามินี้ชื่ออะไรคะ”

ผู้วิจัยวางตุ๊กตาดามิ (สมมติชื่อ ตู๊ด๊ะ) ไว้บนโต๊ะแล้วหยิบจาน 2 ใบวางบนโต๊ะตรงหน้าเด็กแล้วพูดว่า “ตอนนี้ได้เวลากินข้าวกันแล้ว พี่จะตักข้าวใส่จานให้นะ”

ผู้วิจัยทำท่าตักข้าวใส่จาน 2 ใบแล้วพูดว่า “พี่ตักข้าวใส่จานแล้ว”

ผู้วิจัยหยิบจานข้าวใบหนึ่งขึ้นมาแล้วทำท่ากินข้าว เสร็จแล้วพูดว่า “หมดแล้ว”

ผู้วิจัยวางจานใบนี้ไว้ที่เดิมแล้วพูดกับเด็กว่า “น้อง X ช่วยป้อนข้าวให้ตู๊ด๊ะหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกจานใบที่สมมติว่ามีข้าวอยู่ เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกป้อนข้าวให้ตู๊ด๊ะจากจานใบนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับอีก 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าจานซึ่งเป็นเป้าหมายมีข้าวอยู่

สถานการณ์ที่ 2 เรื่องอาบน้ำให้สุนัข

ผู้วิจัยหยิบตุ๊กตาสุนัขขึ้นมา 1 ตัว ผู้วิจัยวางตุ๊กตาไว้บนโต๊ะด้านหน้าเด็ก แล้วหยิบอ่างอาบน้ำขึ้นมาวางไว้บนโต๊ะ และพูดว่า “ตอนนี้ได้เวลาอาบน้ำให้เจ้าหมาน้อยแล้ว”

ผู้วิจัยทำท่าอาบน้ำให้ตุ๊กตาสุนัขทั้ง 2 ตัว แล้ววางตุ๊กตาสุนัขทั้ง 2 ตัวไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยหยิบผ้าขนหนูขึ้นมาแล้วทำท่าเช็ดตัวให้ตุ๊กตาสุนัข 1 ตัว เสร็จแล้วพูดว่า “แห้งแล้ว” และวางตุ๊กตาสุนัขตัวนั้นไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยหยิบผ้าขนหนูส่งให้เด็กแล้วพูดว่า “น้อง X ช่วยเช็ดตัวให้เจ้าหมาน้อยหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกตุ๊กตาสุนัขตัวที่สมมติว่าเปียกน้ำ เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกเช็ดตัวให้เจ้าหมาน้อยตัวนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าตุ๊กตาซึ่งเป็นเป้าหมายเปียกน้ำอยู่

สถานการณ์ที่ 3 เรื่องหนูเล่นโคลน

ผู้วิจัยหยิบสนามหญ้าที่มีโคลนจำลองวางไว้บนโต๊ะและหยิบหนูขึ้นมา 2 ตัว วางไว้บนโต๊ะตรงหน้าเด็ก

ผู้วิจัยหยิบหนูขึ้นมา 2 ตัวแล้วทำท่ากลิ้งหนูไปมาในโคลนและพูดว่า “หนู 2 ตัวนี้ชอบเล่นโคลนมาก” เสร็จแล้วผู้วิจัยวางหนู 2 ตัวไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยหยิบถังน้ำและขันขึ้นมา หยิบหนูขึ้นมา 1 ตัวและทำท่าล้างตัวทำความสะอาดให้หนู และพูดว่า “สะอาดแล้ว” เสร็จแล้วจึงวางหนูตัวนี้ไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยส่งถังน้ำและขันให้เด็กและพูดว่า “น้อง X ช่วยล้างตัวทำความสะอาดให้หนูหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกหนูตัวที่สมมติว่าเป็นโคลนเด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกล้างตัวทำความสะอาดให้หนูตัวนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าหนูซึ่งเป็นเป้าหมายนั้นสกปรกอยู่

สถานการณ์สมมติแบบซับซ้อนชุด B (Complex B)

สถานการณ์ที่ 4, 5, 6

สถานการณ์ที่ 4 เรื่องตุ๊กตาดมที่มีนม

ผู้วิจัยหยิบตุ๊กตาดมขึ้นมา แล้วพูดว่า “ก่อนที่จะเริ่มเล่นเกม เรามาตั้งชื่อตุ๊กตาดมตัวนี้กันนะ น้อง X อยากให้ตุ๊กตาดมตัวนี้ชื่อว่าอะไรคะ”

ผู้วิจัยวางตุ๊กตาดม (สมมติชื่อ ตูติ๊ะ) ไว้บนโต๊ะแล้วหยิบแก้วน้ำ 2 ใบวางบนโต๊ะตรงหน้าเด็ก และพูดว่า “ตอนนี้ได้เวลาตีมนมกันแล้ว พี่จะเทนมใส่แก้วนะ”

ผู้วิจัยทำท่าเทนมใส่แก้ว 2 ใบแล้วพูดว่า “พี่เทนมใส่แก้วแล้ว”

ผู้วิจัยยกแก้วนมใบหนึ่งขึ้นทำท่าตีม เสร็จแล้วพูดว่า “หมดแล้ว”

ผู้วิจัยวางแก้วนมไว้ที่เดิมและพูดกับเด็กว่า “น้อง X ช่วยป้อนนมให้ตูติ๊ะหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกแก้วใบที่สมมติว่ามีนม เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูป้อนนมให้ตูติ๊ะจากแก้วนมใบนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าแก้วซึ่งเป็นเป้าหมายมีนมอยู่

สถานการณ์ที่ 5 เรื่องเปิดเล่นน้ำ

ผู้วิจัยหยิบสระว่ายน้ำจำลองวางไว้บนโต๊ะและหยิบเปิดขึ้นมา 2 ตัว วางไว้บนโต๊ะตรงหน้าเด็ก

ผู้วิจัยหยิบเปิดขึ้นมา 2 ตัวและทำท่าทำให้เปิดว่ายน้ำในสระและพูดว่า “ลูกเปิด 2 ตัวนี้ชอบมาว่ายน้ำในสระ” เสร็จแล้วผู้วิจัยวางเปิด 2 ตัวไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยหยิบผ้าขนหนูขึ้นมาทำท่าเช็ดตัวให้เปิด 1 ตัวและพูดว่า “แห้งแล้ว” แล้ววางเปิดตัวนี้ไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยส่งผ้าขนหนูให้เด็กและพูดว่า “น้อง X ช่วยเช็ดตัวให้ลูกเปิดหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกเปิดตัวที่สมมติว่าเปียก เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกเช็ดตัวให้เปิดตัวนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าเปิดซึ่งเป็นเป้าหมายเปียกน้ำอยู่

สถานการณ์ที่ 6 เรื่องลูกหมูระบายสี

ผู้วิจัยหยิบหมวกขึ้นมา 2 ใบวางไว้บนโต๊ะตรงหน้าเด็กและพูดว่า “หมวก 2 ใบนี้ แม่หมูซื้อใหม่เพื่อใส่ไปเที่ยวทะเล” ผู้วิจัยสวมหมวกตุ๊กตาดมซึ่งถือพู่กันไว้ในมือและพูดว่า “ลูกหมูจอมชนตัวนี้ชอบแอบระบายสีสิ่งของต่างๆเล่น พอลูกหมูเห็นหมวกของแม่หมู ลูกหมูก็เอาพู่กันละเลงสีลงบนหมวกทันที” ผู้วิจัยพูดพร้อมกับทำท่าให้หมวกตุ๊กตาดมถูกละเลงสีบนหมวก 2 ใบ

ผู้วิจัยหยิบอ่างน้ำขึ้นมา และหยิบหมวกขึ้นมา 1 ใบ และพูดว่า “พี่จะล้างสีที่เลอะหมวกใบนี้ออก”

ผู้วิจัยทำท่าล้างหมวก และพูดว่า “สะอาดแล้ว” แล้ววางหมวกใบนี้ไว้ที่เดิม

ผู้วิจัยพูดกับเด็กว่า “น้อง X ช่วยเอาหมวกไปล้างสีออกในอ่างน้ำให้แม่หมูหน่อยสิ”

ถ้าเด็กเลือกหมวกใบที่สมมติว่าเลอะสี เด็กจะได้รับ 1 คะแนน

และปิดท้ายด้วยคำถามว่า “ทำไมหนูเลือกล้างหมวกใบนี้” ถ้าเด็กตอบคำถามถูกต้อง เด็กจะได้รับ 1 คะแนน คำตอบที่ถูกต้องคือคำตอบที่แสดงให้เห็นว่าเด็กรู้และเข้าใจว่าหมวกซึ่งเป็นเป้าหมายนั้นเลอะสี

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้ตรวจความตรงตามเนื้อหาทั้ง 3 ท่าน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ อาจารย์สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร อาจารย์สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ ดร. พรรณระพี ชลวณิช อาจารย์สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาว นพพร มากทรัพย์ เกิดเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2514 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2537 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2539

